

Askerî memurlar hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline dair 1/287 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/794

4 - IV - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1455 numaralı askerî memurlar kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında M. M. vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 2 - IV - 1932 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

1455 numaralı (askerî memurlar kanunu) nun bazı maddelerinin tadiline mütedair kanun lâyihasının esbabı mucibesi

1 - Ordumuzda şimdiye kadar mevcut bulunmaya (askerî mühendis) ve (askerî fen memuru) sınıflarının tesisi lüzum ve maksatları olbaptaki kanun lâyihası esbabı mucibesinde arz ve izah olunmuştur. Binaenaleyh bu iki sınıfı da 1455 numaralı askerî memurlar kanununun 1 inci maddesinde gösterilen (askerî memurlar) meyanına dahil etmek lâzımdır. Ordunun en mühim ve acele bir ihtiyacını gidermek hususunda lüzumu kadar talip bulmak ve bunları terfih suretile orduya bağliyerek kendilerinden azamî hasıla almak için (askerî mühendis) lerin önünü (askerî barem kanunu) ndaki birinci derece maaş mukabili sınıfa kadar açık bulundurmak lâzımdır.

(Askerî mühendisler) ve (fen memurları) yabancı memleketlerdeki tahsil ve stajlarını ikmal ederek memlekete dönünciye kadar emsalleri yüzbaşı ve birinci mülâzim olmuş bulunacaklardır. Kendilerinin de avdetlerinde emsallerine muadil maaş almaları, binaenaleyh 5 ve 6 sınıf askerî memur sıfatile istihdam edilmeleri lâzımdır.

2 - Askerî adli hâkimlerin de üçüncü dereceye kadar terfi edebilmeleri muvafık bulunduğundan merbut kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Karar No. 29

Esas No. 1/287

14 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

1455 numaralı askerî memurlar kanununun bazı maddelerinin tadiline dair Başvekâletin 4 ni-

san 1931 tarihli ve 6/794 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Millî Müdafaa vekili Beyin huzurile müzakere edildi :

Lâyihanın esbabı mucibe levhasında zikredildiği veçhile fen ve sanat salıhasında müttemadiyen vukua gelen zamanımız terakkiyatının orduların bilûmum harp vasıtalarının evsafı ve imalâtı üzerine olan tesirleri malûmdur. İlme, fenne ve çok ihtisasa lüzum gösteren bu işleri göreceklarin de o suretle yetiştirilmiş olmaları zaruridir. Bu ihtiyaç sevkile ordumuzda şimdiye kadar mevcut olmayan (askerî mühendis) ve (askerî fen memuru) sınıflarının tesisini istihdaf eden teklif encümenimizce de musip görülmüştür. Mezkûr iki sınıf mensupları askerî memurlar meyânında bulundurulacak ve memleketimizde emsali teessüs edinciye kadar yabancı memleketlerdeki yüksek mühendis mekteplerinde ve teknikomlarda yetiştirilmiş olacaktırlar. Bu gibilerin meslek ve sınıflarında şevk ve hevesle çalışarak terakki ve terfi etmeleri de lâyihada derpiş edilerek icap eden kayıt konmuştur. Kanun lâyihasında ismi gegen askerî adli hâkimler birinci sınıf askerî memurluğuna kadar terfi ederler ve bu sınıfın mukabili, 1453 numaralı kanunda yazılı, altıncı derece maaşını alırlardı. Bunlar da ilmî kudret ve ihtisaslari ile mütenasiben terakki etmeleri nazarı dikkate alınarak üçüncü derece mukabili maaşa kadar yükselebilmeleri tensip edilmiş ve lâyihaya bu noktadan bir hüküm konulmuştur.

Yukarıda yazılı hale nazaran 1455 numaralı kanuna merbut cetvele (askerî mühendis) ve (askerî fen memuru) sütunlarının ilâve edilmesi lâzımgelmıştır. Binaenaleyh şekle ait ve maksada göre yapılan bazı tashihat ile kanun lâyihasının kabulüne encümenimiz karar vermiştir. Keyfiyet Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

M. M. E. Rs.	M. M. N.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Giresun	Giresun		Malatya	Tokat	Kastamonu	Bilecik	Niğde
<i>İhsan</i>	<i>İhsan</i>		<i>M. Nedim</i>	<i>Hüsnü</i>	<i>A. Rıza</i>	<i>Salih</i>	<i>Ali Galip</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Tokat	Kırşehir	Burdur	Balıkesir	Ordu	Gazi Antep	Cebelibereket	
<i>B. Lutfi</i>	<i>L. Müfit</i>	<i>Halit</i>	<i>Enver</i>	<i>Recai</i>	<i>Kılıç Ali</i>	<i>Naci</i>	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 147

Esas No. 1/287

11 - VI - 1932

Yüksek Reisliğe

1455 numaralı askerî memurlar hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline dair olup Başvekaletin 4 nisan 1932 tarih ve 6/794 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihası Millî Müdafaa encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi edilmekle Millî Müdafaa vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Encümenimiz merbut esbabı mucibelere ve Vekil Beyden alınan izahata nazaran teklifi Millî Müdafaa encümeninin tadilatı veçhile kabul eylemiş ise de askerî mühendislerin baremdeki muntaha derecesini birinci derece olarak kabul etmek imkânını görememiştir. Filhakika teklif lâyihasının ve Millî Müdafaa encümeninin esbabı mucibelerinde istinat edilen esas askerî mühendislerle fen memurlarının memleketimizde emsali müesseseler teessüs edinciye kadar ecebî memleketlerde politekniklerde ve teknikomlarda okutulmaları yetiştirilmeleri lâzımgeldiği ve bunların hevesle çalışabilmeleri için lâyihada teklif edildiği gibi barem kanununun birinci derecesi maaşına tekabül edecek miktarlarda maaş almaları lüzumundan ibarettir.

Encümenimiz muhtelif mülâhazalarla bu esbabı mucibeye iştirak edememektedir :

Evvelden, ecnebi memleketlerde tahsil gören bu gençler, ekseriyetle lise tahsillerini de Devlet hesabına olarak ikmal ettikten sonra ecnebi memleketlerde de beş-altı senelik bir müddetle ve yine Devlet hesabına tahsillerini ikmal etmektedirler. Yalnız memleketimizin bu günkü malî şeraiti dahilinde değil hemen her memlekette bile böyle bir nimet hayatta müstesna mazhariyetlerden sayılabilir.

Böyle bir nimete mazhar olmak bizatihi hizmet başında azamî fedakârlıkla çalışması istilzam edecek mahiyettir. Buna rağmen bu gençleri vazifelerine merbut bulundurmak kabil olmuyorsa bundan sonra tahsile gönderileceklerle elyevm tahsilde bulunanların mukayelelerinde bunu temin edecek ahkâmın derpiş edilmesi ve muhtelif Devlet teşkilâtında çok mütefavit şeraite tâbi bulunan bu kabil mecburî hizmetleri hakikî icabata tevfiik etmek ve bunların heyeti mecmuasına ait ahkâmı ihtiva etmek üzere Büyük Meclise ayrıca bir teklifte bulunulması mümkün görülmektedir.

Saniyen, barem kanununun birinci derecesi temin eylediği maaştan ziyade Devlet teşkilâtı içinde Mahkemei temyiz riyaseti, Şûrayı devlet riyaseti gibi en yüksek makamın mevki ve tedülünü göstermektedir. Bütün Devlet teşkilâtına sari bir sulta ifade eden bu makamlar Devlet teşkilâtı içinde mahdut bir sahaya munhasır faaliyetlere ait makamlarla muadil tutulamaz.

İşte bu mülâhazalar dolayısıyledir ki encümenimiz, politeknik mezunlarına Darülfünun profesörlerinin, Şûrayı devlet ve Mahkemei temyiz azasının son dereceleri olan ikinci dereceyi azamî derece olarak ve mebdede derecelerini de teklif veçhile kabul eylemeği muvafık bulmuştur.

Bu mülâhazata istinaden yapılan tadilâtla kanun lâyihasını Umumî heyetin tasvibine arzeyleriz.

Reis	M. M.	Kâ.						
Gümüşane	Konya	Tokat	Bursa	Isparta	Kayseri	Kırklareli	Kırklareli	
H. Fehmi	K. Zaim	Süreyya	Dr. Galip	Mükerrerem	A. Hilmi	M. Nahit	Şevket	
Sivas	Yozgat							
M. Remzi	S. Sırrı							

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1455 numaralı askerî memurlar kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1455 numaralı askerî memurlar kanununun muaddel ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil olunmuştur:

(Askerî memurlar, askerî mühendisler, askerî adil hâkimler, askerî fen memurları, hesap memurları, muamele memurları, rasat memurları, muallimler, haritaçılar, imamlar, makinistler, sanatkârlar ve muzika muallimleri) kısımlarından teşekkül eder.

MADDE 2 — Mezkûr kanunun üçüncü maddesi sonuna aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Kadrosuna göre askerî mühendisler askerî barem kanunundaki birinci derecede maaş mukabili sınıfa kadar ve askerî hâkimleri de üçüncü dereceye kadar terfi edebilirler.

MADDE 3 — Mezkûr kanunun beşinci maddesi nihayetine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur:

Askerî mühendislerin memuriyetleri beş sınıftan, askerî fen memurlarının 6 sınıftan başlar.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

2 - IV - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuî Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüşti</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

1455 numaralı askerî memurlar kanununun muaddel ikinci maddesile üçüncü ve beşinci maddelerine bazı hükümler ilâvesine dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 1455 numaralı kanunun muaddel ikinci maddesindeki (askerî memurlar) ifadesinden sonra (askerî mühendisler) ve askerî adli hâkimlerden sonra (askerî fen memurları) tabirleri ilâve edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — 1455 numaralı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Kadrosuna göre (askerî mühendisler) 1453 numaralı (zabitan ve askerî memurların maaşatı) hakkındaki kanunda yazılı birinci derecenin mukabili maaşa kadar ve askerî adli hâkimler de üçüncü derece mukabili maaşa kadar maaş alır ve buldukları memuriyet unvanını taşır askerî memurlardır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 1455 numaralı kanunun beşinci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir: Tahsilini muvaffakiyetle bitiren askerî mühendislerin memuriyetleri beşinci sınıftan ve askerî fen memurlarının altıncı ve tahsilini muvaffakiyetle ikmal edemiyenlerin memuriyetleri sekizinci sınıftan başlar.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Millî Müdafaa encümeninin aynen kabul.

MADDE 2 — 1455 numaralı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Kadrosuna göre askerî mühendisler 1453 numaralı zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki kanunda yazılı ikinci derecenin mukabili maaşa kadar ve askerî adli hâkimler de üçüncü derece mukabili maaşa kadar maaş alır ve buldukları memuriyet unvanını taşır askerî menen kabul.

MADDE 3 — Millî Müdafaa encümeninin aynen kabul.

MADDE 4 — Millî Müdafaa encümeninin aynen kabul

MADDE 5 — Millî Müdafaa encümeninin aynen kabul.